

582/22
(03.3)Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

05. 02. '24

Broj: S1 3 U 042773 22 U
Sarajevo, 31.01.2024. godine

US-03 13-1 96 22

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija, Jadranke Brenjo, kao predsjednika vijeća, Čosić Efraima i Željke Krmek, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Azre Mušanović, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja, JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, kojeg zastupa punomoćnik, Amar Bajramović, advokat iz Sarajeva, protiv rješenja broj: JN2-03-07-1-582-8/22 od 24.03.2022. godine, tuženog Ureda za razmatranje žalbi BiH, Filijala Mostar, u upravnoj stvari javnih nabavki, na nejavnoj sjednici održanoj dana 31.01.2024. godine donio je sljedeću,

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog, Ureda za razmatranje žalbi BiH, Filijala Mostar broj: JN2-03-07-1-582-8/22 od 24.03.2022. godine, usvojena je žalba ponuđača „Osiguranje Aura“ a.d. Banja Luka i poništena je tenderska dokumentacija za predmet nabavke; „Usluge osiguranja zaposlenika od nezgode“, ugovornog organa JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, zajedno sa obavještenjem o nabavci, broj: 39-1-2-4-3-12/22 od 07.02.2022. godine, ispravkom obavještenja broj: 39-1-2-4-8-13/22, broj: 39-1-2-4-3-12/22 od 07.02.2022. godine, ispravkom obavještenja broj: 39-1-2-4-8-14/22, broj: 39-1-2-4-8-15/22 od 08.02.2022. godine. Istim rješenjem, usvojen je zahtjev za naknadu troškova za sastav žalbe u iznosu od 658,12 KM i obavezan je ugovorni organ da iste nadoknadi u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, te je usvojen zahtjev za povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka.

Protiv prednjeg rješenja, tužitelj je blagovremeno podnesenom tužbom pokrenuo upravni spora zbog povrede pravila postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U obrazloženju tužbe tužitelj navodi dosadašnji tok postupka, te citira odredbe Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju. Ističe, da shodno citiranim odredbama, ugovorni organ može koristiti usluge brokera, te mora tražiti da takve usluge plati društvo za osiguranje, što je i zahtjev koji je postavljen u tački 43. tenderske dokumentacije. Nadalje navodi, da je osporeno rješenje suprotno odredbama člana 200. Zakona o upravnom postupku,

odnosno ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, zbog čega se ne može ni zaključiti zašto je tuženi zauzeo ovakav stav. Ukazuje, da Zakon o posredovanju u privatnom osiguranju definiše pojam brokera osiguranja, njegovu ulogu i odnos prema osiguravajućim društvima i osiguranicima, te je nesporno da je tužitelj imao pravo angažovati brokera osiguranja i tražiti da osiguravajuće društvo snosi troškove. Smatra, da je nejasno zašto je takav zahtjev okarakterisan kao netransparentan, odnosno, zašto je takva odredba bila suprotna obavezi jednakog i nediskriminirajućeg tretmana ponuđača, odnosno kako je uticala na pravednu i jednaku konkurenciju, obzirom da se jednako odnosila na sve ponuđače. Napominje, da je brokerska usluga već sastavni dio premije osiguranja koju utvrđuje i nudi svaki osiguravač. Konačno, tužitelj predlaže da se tužba uvaži, osporeno rješenje poništi i predmet vrati tuženom na ponovni postupak.

U odgovoru na tužbu, tuženi Ured za razmatranje žalbi BiH, Filijala Mostar i zainteresirana stranka „Osiguranje Aura“ a.d. Banja Luka su predložili da se tužba, kao neosnovana, odbije.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu ove presude iz sljedećih razloga.

Iz stanja spisa proizlazi, da je ugovorni organ JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo pokrenuo postupak javne nabavke, „Usluge osiguranja zaposlenika od nezgode, za koji je obavještenje o nabavci broj: 39-1-2-4-3-12/22 od 07.02.2022. godine, ispravkom obavještenja broj: 39-1-2-4-8-13/22, broj: 39-1-2-4-3-12/22 od 07.02.2022. godine, ispravkom obavještenja broj: 39-1-2-4-8-14/22, broj: 39-1-2-4-8-15/22 od 08.02.2022. godine, objavljeno na portalu javnih nabavki. Nakon preuzimanja tenderske dokumentacije, žalbu je izjavio ponuđač „Osiguranje Aura“ a.d. Banja Luka, a tuženi je odlučujući o istoj, donio osporeno rješenje kojim je žalbu usvojio i poništio tendersku dokumentaciju zajedno sa obavještenjem o nabavci i ispravkama obavještenja. Tuženi je ovako odlučio, kako to proizlazi iz obrazloženja osporenog rješenja, jer je zaključio da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Cijeneći pravilnost i zakonitost osporenog rješenja, ovaj sud je našao da se osporeno rješenje temelji na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju i pravilnoj primjeni materijalnog prava, te bez povreda pravila postupka koje je predhodilo donošenju istog.

Naime, postupak javne nabavke je strogo formalan postupak koji ima za cilj da se javna sredstva koriste na najefikasniji način, pri tome obaveza ugovornog organa je da omogući jednak tretman svim učesnicima postupka, bez bilo kakve diskriminacije svakog od učesnika. Zbog toga je i propisan oblik i sadržaj Tenderske dokumentacije koji u sebi sadrži i tehničke specifikacije roba i/ili usluga koje su predmet javne nabavke. Sadržaj tenderske dokumentacije je propisan u Zakonu o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj:39/14) i Uputstvu o pripremi modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“ broj: 90/14), koje uputstvo je i doneseno u skladu s članom 53. stav 4. ovog zakona. U skladu s citiranim članom zakona, u tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima

dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. Ugovorni organ dužan je pridržavati se uslova postavljenih u tenderskoj dokumentaciji, kako bi se izbjegla mogućnost favorizovanja određenog ponuđača, ili stvorila nesigurna praksa kod dostavljanja ponuda od strane pojedinih ponuđača, ukoliko su uslovi iz tendera, nejasni ili konfuzno postavljeni. Sa druge strane, Ured za razmatranje žalbi BiH je u postupcima javne nabavke, dužan paziti na apsolutno bitne povrede zakona koje mogu dovesti do poništenja postupka u potpunosti ili djelimično po službenoj dužnosti, kao što je, između ostalog, neusklađenost tenderske dokumentacije sa Zakonom o javnim nabavkama ili podzakonskim aktima, koja je dovela do nemogućnosti utvrđivanja osnovanosti žalbenih navoda ili koja je dovela do narušavanja osnovnih principa ovog zakona, odnosno nezakonite dodjele ugovora (član 103. ZJN). Ovlaštenja Ureda su propisana u članu 111. Zakona o javnim nabavkama, koji uredu daje mogućnost da u skladu sa stavom 1. tačka d)., poništiti odluku, postupak ili radnju u dijelu u kojem je povrijeđen zakon ili podzakonski akt.

U postupcima javnih nabavki, svaki ponuđač mora imati isti položaj i mogućnosti da pod jednakim uslovima učestvuje u postupku javne nabavke ali i da bude izabran kao najpovoljniji ponuđač. Odredbama člana 53. do 55. Zakona o javnim nabavkama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14), je propisano, da je ugovorni organ dužan Tendersku dokumentaciju pripremati u skladu sa ovim zakonom i u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“ broj: 90/14), koje uputstvo je i doneseno na osnovu ovog zakona. Prilikom pripreme tenderske dokumentacije i specifikacija, ugovorni organ je dužan poštovati principe jednakog tretmana i nediskriminacije ponuđača. Dakle, ugovorni organ je dužan da poduzme sve mjere kako bi se omogućila pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim ponuđačima.

Kako to proizlazi iz stanja spisa, ugovorni organ je tačkom 43. tenderske dokumentacije propisao, da Brokers Team, brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo, je ovlašteno za pružanje usluga brokerskih poslova u osiguranju i angažovano od JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS u postupku nabavke usluga osiguranja. Nadalje je propisano, da je Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo ovlašteno za; - savjetovanje o potrebnim pokrićima osiguranja, - savjetovanje o uvjetima i budžetu osiguranja, - obavljanje poslova pripreme tenderske dokumentacije, - obavljanje pripreme za sklapanje ugovora o osiguranju u postupku nabavke usluga osiguranja, - provjeravanje utvrđenog osiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja, - provjeravanje utvrđenog reosiguravajućeg pokrića nakon izdavanja polica osiguranja, - pružanja pomoći pri izvršavanju prava iz ugovora o osiguranju, a posebno pri rješavanju odštetnih zahtjeva naslovljenih na društvo za osiguranje, - obavljanje ostalih radnji za koje se podrazumijeva da su iz domena brokerskih poslova u osiguranju, - utvrđivanju i procjeni izloženosti rizika, - pružanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja, te za davanje objašnjenja o tehničkim specifikacijama predmetne nabave usluga osiguranja. Ovlaštena osoba Brokers Team brokersko društvo u osiguranju d.o.o. Sarajevo, je imenovano za člana Komisije za nabavku usluga osiguranja kao vanjski saradnik. Naknadu brokeru ne plaća naručilac, JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS. Poštujući odredbe Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju Federacije BiH, u svrhu izračuna cijene (premijske osiguranja) bez preuzimanja neuobičajenih rizika, a kako bi se stvorile pretpostavke za podnošenje usporedivih/konkurentnih ponuda u predmetnom postupku javne

nabavke, Brokers Team-u brokerskom društvu u osiguranju d.o.o. Sarajevo, pripada pravo na bruto proviziju i to: za Lot 1 - osiguranje zaposlenika od nezgode u iznosu od 20%. Činom dostavljanja ponude, ponuđač prihvata gore navedenu formulaciju. Zaključenjem ugovora o osiguranju sa izabranim ponuđačem, smatraće se da je ova tačka tenderske dokumentacije sastavni dio ugovora između JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS i izabranog osiguravatelja.

Slijedom prednjih činjenica, tuženi zaključuje da ovakvo postupanje ugovornog organa, nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, odnosno da tenderska dokumentacija u ovom dijelu nije u skladu sa zakonom, obzirom da ovako postavljeni zahtjev ograničava stvarnu konkurenciju.

Naime, ovaj sud nalazi da je pravilan zaključak tuženog, da se u konkretnoj javnoj nabavci, nije mogla angažovati brokerska kuća. Ovo iz razloga, što je odredbom člana 8. stav 2. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju („Službene novine F BiH“, broj 22/05 do 30/169) propisano, da je broker u osiguranju pravna ili fizička osoba koja saomostalno obavlja djelatnosti čiji je isključivo profesionalni cilj da u ime osiguranika, u pogledu osiguranja i reosiguranja rizika, dovedu u vezu osobe koje traže osiguranje ili reosiguranje i društva za osiguranje i reosiguranje, da obalja pripremne radove za zaključenje ugovora o osiguranju ili reosiguranju, ukoliko je ugovoreno pomaže pri obradi i izvršenju tih ugovora, a osobito u slučaju odštetnog zahtjeva. Broker u osiguranju prima proviziju od društva za osiguranje i djeluje uz potpunu slobodu u pogledu izbora društva. Ugovorni organ ima pravo, u skladu sa odredbom člana 4. stav 3. Pravilnika o uspostavljanju i radu Komisije za nabavke, da pozove stručnjake za slučajeve gdje predmet nabavke zahtijeva specifično tehničko ili specijalizirano znanje koje inače nije dostupno unutar ugovornog organa. Ovo nadalje znači, da je ugovorni organ mogao angažovati brokera u osiguranju samo kao stručnjaka koji pomaže komisiji u radu, a nikako u daljem postupku.

Odredbom člana 44. stav 2. Zakona o javnim nabavkama je propisano, da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji definira uslove za kvalifikaciju na način, da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti, dok je stavom 3. istog člana propisano, da minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za kandidate/ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje, obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabavke i u skladu s njim. Postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju i moraju biti jasni i precizni. Odredbom člana 53. Zakona o javnim nabavkama je propisano, da je ugovorni organ dužan pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima i da u tenderskoj dokumentaciji daje potpune informacije o uvjetima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za sudjelovanje, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. U skladu sa navedenim, zahtjevi ugovornog organa iz tenderske dokumentacije nisu usklađeni sa zakonom što ugrožava temeljna načela postupaka i zbog čega je ovo vijeće u potpunosti prihvatilo razloge iz obrazloženja osporenog akta.

Zbog navedenih razloga, ovaj sud je tužbu odbio, kao neosnovanu, jer je osporeno rješenje pravilno i zakonito, temelji se na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju i pravilnoj primjeni materijalnog prava, a u postupku koji je prethodio donošenju istog,

nije počinjena povreda pravila postupka koja bitno utiče na pravilnost pobijanog rješenja.

Na osnovu izloženog, ovaj sud je primjenom odredbe člana 37. stav 2. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučio kao u dispozitivu ove presude.

ZAPISNIČAR
Azra Mušanović

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Jadranka Brenjo

